

وقتی «علی‌اف» نمک می خورد و نمکدان می شکند!

«الهام علی‌اف» رئیس‌جمهور آذربایجان در حالی این روزها به گزافه‌گویی درباره همسایه جنوبی خود روی آورده که جمهوری اسلامی ایران در این سال‌ها رسم همسایگی را به خوبی به جا آورده است.

به گزارش آران نیوز به نقل از آناج، الهام علی‌اف رئیس‌جمهور جمهوری آذربایجان سه شنبه ۱۷ آبان ماه به برگزاری مانور اقتدار جمهوری اسلامی ایران در کنار رود ارس و اکنش نشان داد. وی به مناسبت پیروزی این کشور در جنگ با ارمنستان در شهر «شوشا» طی اظهاراتی گفت که برگزاری رزمایش‌ها در مرز جمهوری آذربایجان موجب ترس باکو نخواهد شد و افزود: کسانی که در مرز جمهوری آذربایجان برای حمایت از ارمنستان رزمایش برگزار می‌کنند نیز باید این را بدانند که هیچ کس نمی‌تواند ما را بترساند.

بر اساس گزارش فارس، این اظهارات و همچنین موج تبلیغات ضد ایرانی و سیاه‌نمایی رسانه‌های جمهوری آذربایجان علیه جمهوری اسلامی ایران عصر روز پنجشنبه ۱۹ آبان ماه سفیر جمهوری آذربایجان در تهران را به وزارت خارجه ایران کشاند. دستیار وزیر و مدیرکل اوراسیای وزارت امور خارجه در این احضار مراتب نارضایتی و اعتراض شدید جمهوری اسلامی ایران را نسبت به اظهارات غیردوستانه مقامات عالی جمهوری آذربایجان و سیاه‌نمایی رسانه‌های این کشور، به سفیر آذربایجان ابلاغ کرد و گفت: انتظار داریم هرچه سریع‌تر به این روند پایان داده شده و اقدامات لازم برای جلوگیری از تکرار آن به عمل آید.

یک روز بعد از احضار سفیر جمهوری آذربایجان به وزارت خارجه ایران، رسانه‌های جمهوری آذربایجان از احضار «سید عباس موسوی» سفیر ایران در باکو به وزارت امور خارجه این کشور خبر داده و اعلام کردند که در این ملاقات، مراتب ناخرسندی باکو از موارد ادعایی «تبلیغات علیه جمهوری آذربایجان در رسانه‌های ایرانی، کارزارها برای لکه‌دار کردن باکو و لفاظی‌های تهدیدآمیز مقامات بلندپایه سیاسی و نظامی ایران» به وی اطلاع داده شده و این موارد مغایر روح روابط دو کشور اعلام شده است. در این دیدار همچنین وضعیت اسکان اتباع جمهوری آذربایجان که در ایران مرتکب جرم شده‌اند غیرقابل قبول اعلام شده و بر بازگرداندن آنها تأکید شده است.

این رویکرد غیرسازنده و اظهارات غیردوستانه علی‌اف به فاصله یک سال بعد از اظهارات غیرسازنده قبلی‌اش مطرح می‌شود. او مهر ماه ۱۴۰۰ نیز در سالروز جنگ دوم قره‌باغ به برگزاری رزمایش سپاه در شمال غرب ایران و اکنش نشان داد و عنوان کرد که برای ما سؤال است که چرا اکنون و چرا در مرز ما چنین رزمایشی صورت می‌گیرد. سعید خطیب‌زاده سخنگوی سابق وزارت امور خارجه ششم مهر ماه ضمن ابراز تعجب از اظهارات علی‌اف، برگزاری مانور را یک موضوع حاکمیتی خواند که برای آرامش و ثبات کل منطقه انجام می‌شود و تصریح کرد: حضور هر چند نمایشی رژیم صهیونیستی در نزدیکی مرزهای مان را تحمل نمی‌کنیم.

علاوه بر این، حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه هشتم مهر ماه سال گذشته در مراسم دریافت رونوشت «علی‌علیزاده» سفیر جدید جمهوری آذربایجان در تهران، انجام رزمایش نظامی از سوی کشورها در داخل اراضی خود را در چارچوب حق حاکمیت ملی دانست و با اشاره به تحرکات رژیم صهیونیستی در کنار مرزهای مشترک کشورمان تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران حضور و فعالیت رژیم صهیونیستی علیه امنیت ملی خود را تحمل نمی‌کند و در این رابطه هر اقدامی که لازم باشد انجام می‌دهد.

* توهم خرید امنیت از طریق توسل به بیگانگان را از سر بیرون کنید

۱۳ مهر ماه ۱۴۰۰ نیز سیدکمال خرازی رئیس‌شورای راهبردی روابط خارجی در گفت‌وگویی یادآور شد: از ابتدا توصیه ما به حیدر علی‌اف، رئیس‌جمهور فقید آذربایجان این بود که با همکاری‌های لجستیک و آموزشی ایران به تقویت نیروهای مسلح کشور بپردازد و اراضی اشغال شده را به دست نیروهای خود آزاد سازد که متأسفانه از سوی وی پذیرفته نشد و نتیجه آن اتکای بیشتر آذربایجان به قدرت‌های بیگانه و توسل به نیروهای خارجی شد. بدون شک رژیم صهیونیستی بدون توقع در آذربایجان لانه‌نکرده است و هدف‌های شومی را در سر می‌پروراند که آتش جنگ را در منطقه به دلیل اشتباه استراتژیک دولت فعلی شعله‌ور کند و این فاجعه‌ای مصیبت‌بار خواهد بود. توصیه ما به مقامات جمهوری آذربایجان این است که توهم خرید امنیت از طریق توسل به نیروهای بیگانه را

از سر بیرون کنند و بر مردم خود متکی باشند. کشور آذربایجان مردم مبارز و قهرمانی دارد که قادر به حفظ امنیت کشورشان به دست خویش هستند.

در همین خصوص نیز «تال اشنایدر» کارشناس نظامی صهیونیستی در وبگاه عبری زبان «زمان» تایید کرد که جمهوری آذربایجان در صدر لیست خریداران سلاح از رژیم صهیونیستی است و پهبادهای خریداری شده از این رژیم در جنگ قره باغ علیه مواضع ارتش ارمنستان مورد استفاده قرار گرفت. «بنی گانتز» وزیر جنگ رژیم صهیونیستی نیز در سفر مهر ماه سالجاری به باکو با الهام علی اف دیدار کرد. شهریور ماه نیز یک هواپیمای باری جمهوری آذربایجان حامل تسلیحات رژیم صهیونیستی از فلسطین اشغالی به باکو رفت.

* اتهام بی اساس دیگر علی اف

به گزارش فارس، رئیس جمهور آذربایجان به این اظهارات غیرسازنده بسنده نکرد و چند روز بعد و در ۲۱ مهر ماه ۱۴۰۰ در گفت و گو با روزنامه ایتالیایی «ریپابلیکا» اتهام ورود غیرقانونی کامیون های ایرانی به قره باغ را تکرار کرد. وی این ادعا را اوایل مهر ماه نیز درباره ایران مطرح کرده بود. علی اف دو روز بعد یعنی در ۲۳ مهر ماه ۱۴۰۰ نیز ایران را به کمک به ارمنستان برای قاچاق مواد مخدر به اروپا متهم کرد! وی در این باره گفت: ارمنستان در تباری با ایران از مناطق اشغالی سابق جمهوری آذربایجان برای انجام قاچاق مواد مخدر به اروپا به مدت حدود ۳۰ سال استفاده می کرد. این ادعای بی اساس، بلافاصله از سوی سعید خطیب زاده سخنگوی سابق وزارت امور خارجه تکذیب و ساختگی خوانده شد. وی ضمن تاکید بر روابط مستحکم برادرانه بین دو ملت تصریح کرد: متأسفانه به نظر می رسد به رغم پیام های خصوصی و مثبتی که از باکو در تماس های مختلف دریافت می شود، تعمدی برای طرح اظهارات رسانه ای بی مبنا از سوی باکو وجود دارد که البته در جای خود پاسخ مقتضی داده خواهد شد.

علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی ۲۳ مهر ماه سال گذشته در تویتر در این باره نوشت: بی توجهی به اصول و الزامات همسایگی و بیان اظهارات کذب و غیرسازنده، نشانه حسن نیت و تدبیر نیست. اتهام زنی به کشوری که جامعه جهانی آن را به عنوان قهرمان مبارزه با مواد مخدر می شناسد، اثری جز بی اعتبارسازی کلام گوینده ندارد. مراقب دام های پرهزینه شیاطین باشید.

* پاک آیین: جمهوری آذربایجان منافع خودش را به منافع ترکیه گره زده

محسن پاک آیین سفیر پیشین ایران در باکو نیز در همین خصوص و در ۲۷ مهر ماه سال گذشته در گفت و گویی با فارس گفت: بنده سال ها در باکو بودم و با ادبیات و شخصیت آقای علی اف آشنا هستم، چنین صحبت هایی از ایشان عجیب و غریب بود. از رئیس جمهوری که مسلط بر مسائل دیپلماتیک و روابط خارجی است، بعید بود که این اظهارات را بیان کند، آن هم نسبت به جمهوری اسلامی ایران که در دورانی که اراضی جمهوری آذربایجان در اشغال ارمنستان بود و ارمنستان می توانست در حاشیه ارس جاهایی را تخریب کند، جمهوری اسلامی ایران با مرزبانان و سربازان خود از این مناطق محافظت کرد و اجازه نداد ارمنستان اقدامی را صورت دهد. این نشانگر ضعف دیپلماسی در جمهوری آذربایجان است که در این مواقع بحرانی خودش را نشان می دهد و نشان هم داده است؛ متأسفانه جمهوری آذربایجان منافع خودش را به منافع ترکیه گره زده است. من به دیپلمات های جمهوری آذربایجان گفتم که مراقب باشید منافعتان را به منافع ترکیه گره نزنید، ترکیه اهداف دیگری را در منطقه دنبال می کند که مهمترین آن مقابله با ارمنستان است و اگر روزی اختلافات جمهوری آذربایجان و ارمنستان هم حل شود، اختلافات ترکیه و ارمنستان حل نمی شود چون مژمن تر و قدیمی تر از اختلافات آذربایجان و ارمنستان است.

* مسیر حل مشکلات قفقاز نه مراجعه به نیروهای فرامنطقه ای، بلکه از پایتخت کشورهای منطقه می گذرد

در حالی علی اف به برگزاری این مانور در دو سال متوالی واکنش نشان داده که مقامات ایرانی در این زمینه اطلاع رسانی لازم را به کشورهای همجوار کرده اند. در مورد رزمایش اقتدار نیروی زمینی سپاه که اخیراً در کنار رود ارس برگزار شد، ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه این رزمایش در مرزهای ارمنستان و جمهوری آذربایجان را اقدامی معمول و برنامه ریزی شده خواند که از مجاری رسمی نیز قبل از برگزاری به اطلاع همسایگان ذیربط رسیده است و گفت: مسیر حل مشکلات قفقاز نه مراجعه به نیروهای فرامنطقه ای، بلکه از پایتخت کشورهای منطقه می گذرد. کنعانی با بیان اینکه نزدیک به دو سال است که مقامات جمهوری آذربایجان در سطوح مختلف سیاسی، نظامی و امنیتی دیدارهای دو جانبه و چند جانبه در سطح مقامات مختلف با ارمنستان داشته و به سوی صلح و آشتی پایدار با یکدیگر گام برمی دارند، که مورد حمایت جمهوری اسلامی ایران هم بوده است، یادآور شد: اما دلایل نگرانی آنها از دیدارهای معمول در سطوح همسایگی با کشور مقابل

قابل درک نیست.

اظهارات مداخله جویانه مقامات جمهوری آذربایجان درباره برگزاری این مانور فقط از سوی علی اف مطرح نشده و پیش از آن نیز «سیاوش نوروزوف» رئیس کمیته امور منطقه ای پارلمان این کشور اظهاراتی نسنجیده و غیرسازنده در این باره مطرح کرد. او گفته بود: «اقدامات اخیر ایران علیه آذربایجان را نمی توان روابط حسن همجواری تلقی کرد. ارمنستان و آذربایجان بر اساس نقشه برخی دوران ها تصمیم گیری خواهند کرد و مرزهای بین دو کشور منطبق با آن تعیین خواهد شد. این چه ربطی به یک کشور ثالث از جمله ایران دارد که در این مسائل مداخله می کند.» این نماینده پارلمان همچنین گفت: اگر این رزمایش نیروهای مرزی ایران با سلاح سبک بود، قابل درک بود. اما آن ها با تجهیزات سنگین، موشک و توپخانه رزمایش انجام می دهند. مشخص است که نمایش قدرت است؛ ایران فضای کافی ندارد که در ساحل پنج متری ارس تمرین انجام می دهد؟ مساحت به آن بزرگی دارد. بروید در جزیره کیش، ساحل اقیانوس هند رزمایش انجام دهید؟! چرا در سواحل ارس؟! چرا به نمایش، معبر و پل روی ارس نیاز است؟! از رودخانه ارس می توان با دوچرخه رد شد، نیازی نیست برای عبور دادن تانک پل بزنید.

* مانورهای نیروهای مسلح ما علیه هیچ دولت همسایه ای نیست

دوم آبان ماه خبرنگار خبرگزاری فارس درباره این گرافه گویی از ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست هفتگی اش با خبرنگاران سؤال کرد که وی گفت: مقامات رسمی و نظامی ما در ارتباط با مانور نظامی ایران کاملاً پاسخ دادند و اهداف آن را توضیح دادند و اینکه این مانور هم از قبل برنامه ریزی شده بود و هم مبتنی بر تمرینات دوره ای نیروهای مسلح ایران است. مانورهای نیروهای مسلح ما علیه هیچ دولت همسایه ای نیست و همسایگان برای ما اهمیت و اولویت دارند و توسعه مناسبات با همسایگان برای ما اولویت است؛ آنهايي که باید پیام مانورهای نظامی ایران را بگیرند و مخاطب این مانورها هستند، پیام را گرفتند و خواهند گرفت. خوشبختانه رابطه دولت های ایران و جمهوری آذربایجان دوستانه است و در ارتباط با مانور نیز قبلاً اطلاع رسانی از طریق کانال های موجود بین دو کشور به مقامات دولت آذربایجان صورت گرفته است؛ مرزهای بین المللی منطقه و ژئوپلیتیک منطقه نباید تغییر کند و حضور بیگانگان در مرزهای منطقه ای و مرزهای مشترک محل امنیت و ثبات و منافع جمعی منطقه است.

این اظهارات غیرسازنده علی اف در حالی مطرح می شود که جمهوری اسلامی ایران همواره در تلاش برای حل مسالمت آمیز مناقشه بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان بوده و دو طرف را به خویشتنداری و گفت و گو دعوت و اعلام کرده که به تلاش ها برای حل مشکل بین دو همسایه شمالی ادامه می دهد. البته مقامات جمهوری اسلامی ایران همواره نسبت به حضور بیگانگان در منطقه معترض بوده و این موضوع را به اطلاع مقامات جمهوری آذربایجان نیز رسانده اند. آنگونه که سید عباس موسوی سفیر ایران در باکو در توییتی در این باره نوشت: در موضوع [arm&arm&](#)؛ همسایگان شمالی مواضع اصولی [arm&arm&](#)؛ ایران از ۳۰ سال پیش مشخص است و بارها توسط رهبر انقلاب، رئیس جمهور، وزیر خارجه و سخنگوی وزارت امور خارجه بیان شده که همانا تغییر ناپذیری مرزهای بین المللی و تغییرات ژئوپلیتیکی است. در گفت و گوی تلفنی اخیر وزیر خارجه ایران و «جیحون بایراموف» وزیر خارجه جمهوری آذربایجان، در هشتم آبان ماه سال جاری، امیرعبداللهیان بر مخالفت ایران با حضور بیگانگان در منطقه تأکید کرد.

رئیس دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران همچنین به همتای آذربایجانی خود گفت که جمهوری اسلامی ایران راهکار درست حل اختلاف در قفقاز را در نشست ۳+۳ و مکانیسم های منطقه ای جستجو می کند و همواره به تلاش های خود برای حل مشکل بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان ادامه خواهد داد. وی افزود: ما امنیت منطقه را مقوله ای به هم پیوسته دانسته و امنیت جمهوری آذربایجان را امنیت منطقه و ایران می دانیم و مخالفت خود را با هرگونه استقرار نیروی بیگانه در منطقه اعلام داشته و آن را مغایر با صلح و ثبات و همکاری های منطقه ای می دانیم. امیرعبداللهیان پیش از این و در ۲۳ مهر ماه نیز در گفت و گوی تلفنی با همتای آذربایجانی حضور نیروهای بیگانه در قفقاز را نگرانی مشترک کشورهای منطقه برشمرد و بر مخالفت ایران با استقرار هرگونه نیروی خارجی در منطقه تأکید کرد.

مقامات ایرانی به صراحت مخالفت خود را با هرگونه تغییر ژئوپلیتیک و مرزها در قفقاز اعلام کرده اند. در همین خصوص نیز حسین امیرعبداللهیان در سفر اخیرش به ایروان و در دیدار با «آرارات میرزویان» همتای ارمنستانی عنوان کرد: درگیری های نظامی بین جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان نگرانی هایی را در منطقه ایجاد کرد منطقه قفقاز شرایط حساسی را پشت سر می گذارد

معتقدیم احترام به تمامیت ارضی کشورها در منطقه قفقاز به عنوان یک اصل باید مورد توجه قرار بگیرد. وزیر خارجه ایران همچنین در جمع ایرانیان مقیم ایروان نیز گفت: مصمم هستیم کمک کنیم منازعه موجود بین ارمنستان و آذربایجان یک بار برای همیشه خاتمه یابد و مرزهای اختلافی بین دو کشور تعیین تکلیف شود و منطقه قفقاز جنوبی صلح و آرامش را به خود ببیند. برای ما حائز اهمیت است نیروهای خارجی هیچ مداخله ای در مسائل منطقه نکنند و با فرمت ها و پلتفرم هایی که اهالی و دولت های منطقه طراحی کردند، بتوانیم شاهد پیشرفت هر چه بیشتر مناسبات دو کشور باشیم.

لازم به ذکر است حسین امیرعبداللہیان در دی ماه سال گذشته (۱۴۰۰) به جمهوری آذربایجان سفر و با مقامات این کشور از جمله رئیس جمهور دیدار و گفت و گو کرده بود. وزیر خارجه آذربایجان نیز اوایل تیرماه سالجاری به تهران آمد. علاوه بر این، علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی نیز تیر ماه سال جاری به باکو سفر و با مقامات این کشور از جمله علی اف دیدار کرد. شمخانی در این دیدار بر عزم قاطع جمهوری اسلامی برای مقابله با بازیگرانی که درصدد تخریب روابط دو کشور هستند تأکید کرد و افزود: با کمک یکدیگر نباید اجازه دهیم هیچ عاملی بین ما فاصله بیندازد. علی اف هم بیان کرد: روابط دو کشور بر اساس اراده قاطع رهبران دو کشور بدون تاثیرپذیری از فشار کشورهای که مایل به مناسبات دوستانه و گرم ما نیستند با جدیت در حال پیشرفت است.

در همین زمینه سعدالله زارعی تحلیلگر مسائل منطقه در یادداشتی که مهر ماه سال گذشته منتشر شد، نوشت: جمهوری آذربایجان سال هاست که کشور خود را مامن جریان های حامی اسرائیل و حتی حضور مستقیم صهیونیسم در منطقه کرده است. این کشور فراموش کرده است که در بحران های جدی و تاریخی این منطقه، ایران بوده است که از تمامیت ارضی این کشور حمایت کرده و نگذاشته قدرت های فرامنطقه ای نظم استراتژیک این منطقه را برهم بزنند. ایران در قبال ارمنستان نیز نقش همسایگی خود را به درستی ایفا کرده است. ایران تلاش کرده است طبق یک راهبرد کلان همسایگانی امن و قدرتمند داشته باشد. اما اکنون ارمنستان با رئیس جمهوری غرب گرا و جمهوری آذربایجان با دولتی همراه با اسرائیل به دنبال ایفای نقش نیابتی در تقابل با جمهوری اسلامی ایران هستند.

* هیچکس نمی تواند درباره آذربایجان عزیز ما صحبت کند
به گزارش فارس، علی اف همچنین روز جمعه ۲۰ آبان ماه سال جاری در اظهاراتی تحریک آمیز در اجلاس سران «سازمان کشورهای ترک» خواستار حمایت از حقوق ترک زبانان ساکن کشورهای خارج از این سازمان شد. وی با اشاره به اینکه نسل جوان در جهان ترک باید فرصت تحصیل به زبان مادری خود را در مدارس کشورهای محل زندگی خود داشته باشند، گفت: «متأسفانه اکثر ۴۰ میلیون آذربایجانی ساکن خارج از مرزهای جمهوری آذربایجان هستند و از این فرصت ها محروم شده اند».

قطعا «الهام علی اف» شعرخوانی رجب طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه در آذر ۱۳۹۹ که برای شرکت در مراسم رژه نظامی نیروهای جمهوری آذربایجان به مناسبت پایان اشغال منطقه «قره باغ کوهستانی» توسط ارمنستان، به باکو سفر کرده و بیتی از یک شعر جدایی طلبانه درباره رود ارس در مرز ایران و جمهوری آذربایجان را خواند به یاد دارد که با واکنش تندی از سوی ایران مواجه شد. آنچنان که محمدجواد ظریف وزیر سابق امور خارجه در این باره در توئیتر نوشت: «به اردوغان نگفته بودند شعری که به غلط در باکو خواند مربوط به جدایی قهری مناطق شمالی ارس از سرزمین مادریشان ایران است! آیا او نفهمید که علیه استقلال جمهوری آذربایجان سخن گفته است؟ هیچکس نمی تواند درباره آذربایجان عزیز ما صحبت کند».

به گزارش آران نیوز به نقل از آناج، الهام علی اف رئیس جمهور جمهوری آذربایجان سه شنبه ۱۷ آبان ماه به برگزاری مانور اقتدار جمهوری اسلامی ایران در کنار رود ارس واکنش نشان داد. وی به مناسبت پیروزی این کشور در جنگ با ارمنستان در شهر «شوشا» طی اظهاراتی گفت که برگزاری رزمایش ها در مرز جمهوری آذربایجان موجب ترس باکو نخواهد شد و افزود: کسانی که در مرز جمهوری آذربایجان برای حمایت از ارمنستان رزمایش برگزار می کنند نیز باید این را بدانند که هیچ کس نمی تواند ما را بترساند.

بر اساس گزارش فارس، این اظهارات و همچنین موج تبلیغات ضد ایرانی و سیاه نمایی رسانه های جمهوری آذربایجان علیه جمهوری اسلامی ایران عصر روز پنجشنبه ۱۹ آبان ماه سفیر جمهوری آذربایجان در تهران را به وزارت خارجه ایران کشاند. دستیار وزیر و مدیرکل اوراسیای وزارت امور خارجه در این احضار مراتب ناراضیتی و اعتراض شدید جمهوری اسلامی ایران را نسبت به اظهارات

غیردوستانه مقامات عالی جمهوری آذربایجان و سیاه نمایی رسانه های این کشور، به سفیر آذربایجان ابلاغ کرد و گفت: انتظار داریم هرچه سریع تر به این روند پایان داده شده و اقدامات لازم برای جلوگیری از تکرار آن به عمل آید.

یک روز بعد از احضار سفیر جمهوری آذربایجان به وزارت خارجه ایران، رسانه های جمهوری آذربایجان از احضار «سید عباس موسوی» سفیر ایران در باکو به وزارت امور خارجه این کشور خبر داده و اعلام کردند که در این ملاقات، مراتب ناخرسندی باکو از موارد ادعایی «تبلیغات علیه جمهوری آذربایجان در رسانه های ایرانی، کارزارها برای لکه دار کردن باکو و لفاظی های تهدید آمیز مقامات بلندپایه سیاسی و نظامی ایران» به وی اطلاع داده شده و این موارد مغایر روح روابط دو کشور اعلام شده است. در این دیدار همچنین وضعیت اسکان اتباع جمهوری آذربایجان که در ایران مرتکب جرم شده اند غیرقابل قبول اعلام شده و بر بازگرداندن آنها تأکید شده است.

این رویکرد غیرسازنده و اظهارات غیردوستانه علی اف به فاصله یک سال بعد از اظهارات غیرسازنده قبلی اش مطرح می شود. او مهر ماه ۱۴۰۰ نیز در سالروز جنگ دوم قره باغ به برگزاری رزمایش سپاه در شمال غرب ایران واکنش نشان داد و عنوان کرد که برای ما سؤال است که چرا اکنون و چرا در مرز ما چنین رزمایشی صورت می گیرد. سعید خطیب زاده سخنگوی سابق وزارت امور خارجه ششم مهر ماه ضمن ابراز تعجب از اظهارات علی اف، برگزاری مانور را یک موضوع حاکمیتی خواند که برای آرامش و ثبات کل منطقه انجام می شود و تصریح کرد: حضور هر چند نمایشی رژیم صهیونیستی در نزدیکی مرزهای مان را تحمل نمی کنیم.

علاوه بر این، حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه هشتم مهر ماه سال گذشته در مراسم دریافت رونوشت «علی علیزاده» سفیر جدید جمهوری آذربایجان در تهران، انجام رزمایش نظامی از سوی کشورها در داخل اراضی خود را در چارچوب حق حاکمیت ملی دانست و با اشاره به تحرکات رژیم صهیونیستی در کنار مرزهای مشترک کشورمان تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران حضور و فعالیت رژیم صهیونیستی علیه امنیت ملی خود را تحمل نمی کند و در این رابطه هر اقدامی که لازم باشد انجام می دهد.

* توهم خرید امنیت از طریق توسل به بیگانگان را از سر بیرون کنید
۱۳ مهر ماه ۱۴۰۰ نیز سیدکمال خرازی رئیس شورای راهبردی روابط خارجی در گفت و گویی یادآور شد: از ابتدا توصیه ما به حیدر علی اف، رئیس جمهور فقید آذربایجان این بود که با همکاری های لجستیک و آموزشی ایران به تقویت نیروهای مسلح کشور بپردازد و اراضی اشغال شده را به دست نیروهای خود آزاد سازد که متأسفانه از سوی وی پذیرفته نشد و نتیجه آن اتکای بیشتر آذربایجان به قدرت های بیگانه و توسل به نیروهای خارجی شد. بدون شک رژیم صهیونیستی بدون توقع در آذربایجان لانه نکرده است و هدف های شومی را در سر می پروراند که آتش جنگ را در منطقه به دلیل اشتباه استراتژیک دولت فعلی شعله ور کند و این فاجعه ای مصیبت بار خواهد بود. توصیه ما به مقامات جمهوری آذربایجان این است که توهم خرید امنیت از طریق توسل به نیروهای بیگانه را از سر بیرون کنند و بر مردم خود متکی باشند. کشور آذربایجان مردم مبارز و قهرمانی دارد که قادر به حفظ امنیت کشورشان به دست خویش هستند.

در همین خصوص نیز «تال شنایدر» کارشناس نظامی صهیونیستی در وبگاه عبری زبان «زمان» تایید کرد که جمهوری آذربایجان در صدر لیست خریداران سلاح از رژیم صهیونیستی است و پهبادهای خریداری شده از این رژیم در جنگ قره باغ علیه مواضع ارتش ارمنستان مورد استفاده قرار گرفت. «بنی گانتز» وزیر جنگ رژیم صهیونیستی نیز در سفر مهر ماه سالجاری به باکو با الهام علی اف دیدار کرد. شهریور ماه نیز یک هواپیمای باری جمهوری آذربایجان حامل تسلیحات رژیم صهیونیستی از فلسطین اشغالی به باکو رفت.

* اتهام بی اساس دیگر علی اف

به گزارش فارس، رئیس جمهور آذربایجان به این اظهارات غیرسازنده بسنده نکرد و چند روز بعد و در ۲۱ مهر ماه ۱۴۰۰ در گفت و گو با روزنامه ایتالیایی «ریپابلیکا» اتهام ورود غیرقانونی کامیون های ایرانی به قره باغ را تکرار کرد. وی این ادعا را اوایل مهر ماه نیز درباره ایران مطرح کرده بود. علی اف دو روز بعد یعنی در ۲۳ مهر ماه ۱۴۰۰ نیز ایران را به کمک به ارمنستان برای قاچاق مواد مخدر به اروپا متهم کرد! وی در این باره گفت: ارمنستان در تباری با ایران از مناطق اشغالی سابق جمهوری آذربایجان برای انجام قاچاق مواد مخدر به اروپا به مدت حدود ۳۰ سال استفاده می کرد. این ادعای بی اساس، بلافاصله از سوی سعید خطیب زاده سخنگوی سابق وزارت امور خارجه تکذیب و ساختگی خوانده شد. وی ضمن تأکید بر روابط مستحکم برادارانه بین دو ملت تصریح

کرد: متاسفانه به نظر می رسد به رغم پیام های خصوصی و مثبتی که از باکو در تماس های مختلف دریافت می شود، تعمدی برای طرح اظهارات رسانه ای بی مبنا از سوی باکو وجود دارد که البته در جای خود پاسخ مقتضی داده خواهد شد.

علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی ۲۳ مهر ماه سال گذشته در توئیت در این باره نوشت: بی توجهی به اصول و الزامات همسایگی و بیان اظهارات کذب و غیرسازنده، نشانه حسن نیت و تدبیر نیست. اتهام زنی به کشوری که جامعه جهانی آن را به عنوان قهرمان مبارزه با مواد مخدر می شناسد، اثری جز بی اعتبارسازی کلام گوینده ندارد. مراقب دام های پرهزینه شیاطین باشید.

* پاک آیین: جمهوری آذربایجان منافع خودش را به منافع ترکیه گره زده
محسن پاک آیین سفیر پیشین ایران در باکو نیز در همین خصوص و در ۲۷ مهر ماه سال گذشته در گفت و گویی با فارس گفت: بنده سال ها در باکو بودم و با ادبیات و شخصیت آقای علی اف آشنا هستم، چنین صحبت هایی از ایشان عجیب و غریب بود. از رئیس جمهوری که مسلط بر مسائل دیپلماتیک و روابط خارجی است، بعید بود که این اظهارات را بیان کند، آن هم نسبت به جمهوری اسلامی ایران که در دورانی که اراضی جمهوری آذربایجان در اشغال ارمنستان بود و ارمنستان می توانست در حاشیه ارس جاهایی را تخریب کند، جمهوری اسلامی ایران با مرزبانان و سربازان خود از این مناطق محافظت کرد و اجازه نداد ارمنستان اقدامی را صورت دهد. این نشانگر ضعف دیپلماسی در جمهوری آذربایجان است که در این مواقع بحرانی خودش را نشان می دهد و نشان هم داده است؛ متاسفانه جمهوری آذربایجان منافع خودش را به منافع ترکیه گره زده است. من به دیپلمات های جمهوری آذربایجان گفتم که مراقب باشید منافعتان را به منافع ترکیه گره نزنید، ترکیه اهداف دیگری را در منطقه دنبال می کند که مهمترین آن مقابله با ارمنستان است و اگر روزی اختلافات جمهوری آذربایجان و ارمنستان هم حل شود، اختلافات ترکیه و ارمنستان حل نمی شود چون مزمن تر و قدیمی تر از اختلافات آذربایجان و ارمنستان است.

* مسیر حل مشکلات قفقاز نه مراجعه به نیروهای فرامنطقه ای، بلکه از پایتخت کشورهای منطقه می گذرد

در حالی علی اف به برگزاری این مانور در دو سال متوالی واکنش نشان داده که مقامات ایرانی در این زمینه اطلاع رسانی لازم را به کشورهای همجوار کرده اند. در مورد رزمایش اقتدار نیروی زمینی سپاه که اخیرا در کنار رود ارس برگزار شد، ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه این رزمایش در مرزهای ارمنستان و جمهوری آذربایجان را اقدامی معمول و برنامه ریزی شده خواند که از مجاری رسمی نیز قبل از برگزاری به اطلاع همسایگان ذیربط رسیده است و گفت: مسیر حل مشکلات قفقاز نه مراجعه به نیروهای فرامنطقه ای، بلکه از پایتخت کشورهای منطقه می گذرد. کنعانی با بیان اینکه نزدیک به دو سال است که مقامات جمهوری آذربایجان در سطوح مختلف سیاسی، نظامی و امنیتی دیدارهای دو جانبه و چند جانبه در سطح مقامات جمهوری آذربایجان در سطوح مختلف با ارمنستان داشته و به سوی صلح و آشتی پایدار با یکدیگر گام برمی دارند، که مورد حمایت جمهوری اسلامی ایران هم بوده است، یادآور شد: اما دلایل نگرانی آنها از دیدارهای معمول در سطوح همسایگی با کشور مقابل قابل درک نیست.

اظهارات مداخله جویانه مقامات جمهوری آذربایجان درباره برگزاری این مانور فقط از سوی علی اف مطرح نشده و پیش از آن نیز «سیاوش نوروزوف» رئیس کمیته امور منطقه ای پارلمان این کشور اظهاراتی نسنجیده و غیرسازنده در این باره مطرح کرد. او گفته بود: «اقدامات اخیر ایران علیه آذربایجان را نمی توان روابط حسن همجواری تلقی کرد. ارمنستان و آذربایجان بر اساس نقشه برخی دوران ها تصمیم گیری خواهند کرد و مرزهای بین دو کشور منطبق با آن تعیین خواهد شد. این چه ربطی به یک کشور ثالث از جمله ایران دارد که در این مسائل مداخله می کند.» این نماینده پارلمان همچنین گفت: اگر این رزمایش نیروهای مرزی ایران با سلاح سبک بود، قابل درک بود. اما آن ها با تجهیزات سنگین، موشک و توپخانه رزمایش انجام می دهند. مشخص است که نمایش قدرت است؛ ایران فضای کافی ندارد که در ساحل پنج متری ارس تمرین انجام می دهد؟ مساحت به آن بزرگی دارد. بروید در جزیره کیش، ساحل اقیانوس هند رزمایش انجام دهید؟! چرا در سواحل ارس؟! چرا به نمایش، معبر و پل روی ارس نیاز است؟! از رودخانه ارس می توان با دوچرخه رد شد، نیازی نیست برای عبور دادن تانک پل بزنید.

* مانورهای نیروهای مسلح ما علیه هیچ دولت همسایه ای نیست
دوم آبان ماه خبرنگار خبرگزاری فارس درباره این گزاره گویی از ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست هفتگی اش با خبرنگاران سؤال کرد که وی گفت: مقامات رسمی و نظامی ما در

ارتباط با مانور نظامی ایران کاملاً پاسخ دادند و اهداف آن را توضیح دادند و اینکه این مانور هم از قبل برنامه ریزی شده بود و هم مبتنی بر تمرینات دوره ای نیروهای مسلح ایران است. مانورهای نیروهای مسلح ما علیه هیچ دولت همسایه ای نیست و همسایگان برای ما اولویت است؛ آنهايي که باید پیام مانورهای نظامی ایران را بگیرند و مخاطب این مانورها هستند، پیام را گرفتند و خواهند گرفت. خوشبختانه رابطه دولت های ایران و جمهوری آذربایجان دوستانه است و در ارتباط با مانور نیز قبلاً اطلاع رسانی از طریق کانال های موجود بین دو کشور به مقامات دولت آذربایجان صورت گرفته است؛ مرزهای بین المللی منطقه و ژئوپلیتیک منطقه نباید تغییر کند و حضور بیگانگان در مرزهای منطقه ای و مرزهای مشترک محل امنیت و ثبات و منافع جمعی منطقه است.

این اظهارات غیرسازنده علی اف در حالی مطرح می شود که جمهوری اسلامی ایران همواره در تلاش برای حل مسالمت آمیز مناقشه بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان بوده و دو طرف را به خویشتنداری و گفت و گو دعوت و اعلام کرده که به تلاش ها برای حل مشکل بین دو همسایه شمالی ادامه می دهد. البته مقامات جمهوری اسلامی ایران همواره نسبت به حضور بیگانگان در منطقه معترض بوده و این موضوع را به اطلاع مقامات جمهوری آذربایجان نیز رسانده اند. آنگونه که سید عباس موسوی سفیر ایران در باکو در توییتری در این باره نوشت: در موضوع &rm& همسایگان شمالی مواضع اصولی &rm& ایران از ۳۰ سال پیش مشخص است و بارها توسط رهبر انقلاب، رئیس جمهور، وزیر خارجه و سخنگوی وزارت امور خارجه بیان شده که همانا تغییر ناپذیری مرزهای بین المللی و تغییرات ژئوپلیتیکی است. در گفت و گوی تلفنی اخیر وزیر خارجه ایران و «جیحون بایراموف» وزیر خارجه جمهوری آذربایجان، در هشتم آبان ماه سال جاری، امیرعبداللهیان بر مخالفت ایران با حضور بیگانگان در منطقه تأکید کرد.

رئیس دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران همچنین به همتای آذربایجانی خود گفت که جمهوری اسلامی ایران راهکار درست حل اختلاف در قفقاز را در نشست ۳+۳ و مکانیسم های منطقه ای جستجو می کند و همواره به تلاش های خود برای حل مشکل بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان ادامه خواهد داد. وی افزود: ما امنیت منطقه را مقوله ای به هم پیوسته دانسته و امنیت جمهوری آذربایجان را امنیت منطقه و ایران می دانیم و مخالفت خود را با هرگونه استقرار نیروی بیگانه در منطقه اعلام داشته و آن را مغایر با صلح و ثبات و همکاری های منطقه ای می دانیم. امیرعبداللهیان پیش از این و در ۲۳ مهر ماه نیز در گفت و گوی تلفنی با همتای آذربایجانی حضور نیروهای بیگانه در قفقاز را نگرانی مشترک کشورهای منطقه برشمرد و بر مخالفت ایران با استقرار هرگونه نیروی خارجی در منطقه تأکید کرد.

مقامات ایرانی به صراحت مخالفت خود را با هرگونه تغییر ژئوپلیتیک و مرزها در قفقاز اعلام کرده اند. در همین خصوص نیز حسین امیرعبداللهیان در سفر اخیرش به ایروان و در دیدار با «آارات میرزویان» همتای ارمنستانی عنوان کرد: درگیری های نظامی بین جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان نگرانی هایی را در منطقه ایجاد کرد منطقه قفقاز شرایط حساسی را پشت سر می گذارد معتقدیم احترام به تمامیت ارضی کشورها در منطقه قفقاز به عنوان یک اصل باید مورد توجه قرار بگیرد. وزیر خارجه ایران همچنین در جمع ایرانیان مقیم ایروان نیز گفت: مصمم هستیم کمک کنیم منازعه موجود بین ارمنستان و آذربایجان یک بار برای همیشه خاتمه یابد و مرزهای اختلافی بین دو کشور تعیین تکلیف شود و منطقه قفقاز جنوبی صلح و آرامش را به خود ببیند. برای ما حائز اهمیت است نیروهای خارجی هیچ مداخله ای در مسائل منطقه نکنند و با فرمت ها و پلتفرم هایی که اهالی و دولت های منطقه طراحی کردند، بتوانیم شاهد پیشرفت هر چه بیشتر مناسبات دو کشور باشیم.

لازم به ذکر است حسین امیرعبداللهیان در دی ماه سال گذشته (۱۴۰۰) به جمهوری آذربایجان سفر و با مقامات این کشور از جمله رئیس جمهور دیدار و گفت و گو کرده بود. وزیر خارجه آذربایجان نیز اوایل تیرماه سالجاری به تهران آمد. علاوه بر این، علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی نیز تیر ماه سال جاری به باکو سفر و با مقامات این کشور از جمله علی اف دیدار کرد. شمخانی در این دیدار بر عزم قاطع جمهوری اسلامی برای مقابله با بازیگرانی که درصدد تخریب روابط دو کشور هستند تأکید کرد و افزود: با کمک یکدیگر نباید اجازه دهیم هیچ عاملی بین ما فاصله بیندازد. علی اف هم بیان کرد: روابط دو کشور بر اساس اراده قاطع رهبران دو کشور بدون تاثیرپذیری از فشار کشورهای که مایل به مناسبات دوستانه و گرم ما نیستند با جدیت در حال پیشرفت است.

در همین زمینه سعدالله زارعی تحلیلگر مسائل منطقه در یادداشتی که مهر ماه سال گذشته منتشر

شد، نوشت: جمهوری آذربایجان سال هاست که کشور خود را مامن جریان های حامی اسرائیل و حتی حضور مستقیم صهیونیسم در منطقه کرده است. این کشور فراموش کرده است که در بحران های جدی و تاریخی این منطقه، ایران بوده است که از تمامیت ارضی این کشور حمایت کرده و نگذاشته قدرت های فرامنطقه ای نظم استراتژیک این منطقه را برهم بزنند. ایران در قبال ارمنستان نیز نقش همسایگی خود را به درستی ایفا کرده است. ایران تلاش کرده است طبق یک راهبرد کلان همسایگانی امن و قدرتمند داشته باشد. اما اکنون ارمنستان با رئیس جمهوری غرب گرا و جمهوری آذربایجان با دولتی همراه با اسرائیل به دنبال ایفای نقش نیابتی در تقابل با جمهوری اسلامی ایران هستند.

* هیچکس نمی تواند درباره آذربایجان عزیز ما صحبت کند
به گزارش فارس، علی اف همچنین روز جمعه ۲۰ آبان ماه سال جاری در اظهاراتی تحریک آمیز در اجلاس سران «سازمان کشورهای ترک» خواستار حمایت از حقوق ترک زبانان ساکن کشورهای خارج از این سازمان شد. وی با اشاره به اینکه نسل جوان در جهان ترک باید فرصت تحصیل به زبان مادری خود را در مدارس کشورهای محل زندگی خود داشته باشند، گفت: «متاسفانه اکثر ۴۰ میلیون آذربایجانی ساکن خارج از مرزهای جمهوری آذربایجان هستند و از این فرصت ها محروم شده اند».

قطعا «الهام علی اف» شعرخوانی رجب طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه در آذر ۱۳۹۹ که برای شرکت در مراسم رژه نظامی نیروهای جمهوری آذربایجان به مناسبت پایان اشغال منطقه «قره باغ کوهستانی» توسط ارمنستان، به باکو سفر کرده و بیٹی از یک شعر جدایی طلبانه درباره رود ارس در مرز ایران و جمهوری آذربایجان را خواند به یاد دارد که با واکنش تندی از سوی ایران مواجه شد. آنچنان که محمدجواد ظریف وزیر سابق امور خارجه در این باره در توئیتر نوشت: «به اردوغان نگفته بودند شعری که به غلط در باکو خواند مربوط به جدایی قهری مناطق شمالی ارس از سرزمین مادریشان ایران است! آیا او نفهمید که علیه استقلال جمهوری آذربایجان سخن گفته است؟ هیچکس نمی تواند درباره آذربایجان عزیز ما صحبت کند».